

متن پرسش

سلام علیکم: در پاسخ ۲۷۶۷۹ فرمودید بحث «خرد مدرن» که رهبر معظم انقلاب تحت عنوان «العلم سلطان» از آن سخن می‌گویند، هیچ ربطی به دو قسمت قبلی ندارد و متأسفانه عده ای به بهانه ی سخن مقام رهبری به قسمت اول و دوم می‌پردازند. بسیاری بزرگواران دغدغه مند نسبت به تولید علم و تحول در علوم انسانی مثل حاج آقای کشوری که دبیر شورای الگوی اسلامی پیشرفت هستند و البته بزرگواران دیگری مثل علامه مصباح و دکتر زرشناس و آقای رحیم پور و آیت الله میرباقری معتقدند اتفاقاً دسته بندی علم مدرن و به اصطلاح خرد مدرن با روایت العلم سلطان از وجود مقدس امیرالمومنین تفاوت جدی دارد و نمی‌تواند برآورده کننده توقع حضرت آقا در بند علم و پژوهش بیانیه گام دوم باشد هر چند باید اتحاد عملی حول آن پیدا شود. و گفته می‌شود در عین اینکه یکسری تکنیک و زیر نظامهایی در علم مدرن با مبانی اسلامی و علم توحیدی منافات ندارد یا همسوست لذا باید با دقت آنها را در جهاز هاضمه اسلامی استحاله کرد و مطابق نظم اسلامی و در جهت کلی تمدن اسلامی و در دل علوم انسانی اسلامی یا حتی مباحث تکنیکی و علوم پایه از آن بهره برد ولی بنای کلی باید بر دسته بندی نوین علمی بر اساس مبانی اسلامی و تولید علوم توحیدی ویژه در عرصه علوم انسانی باشد. حالا در علوم پایه می‌توان گشودگی یا استفاده بیشتری داشت ولی در علوم انسانی جدا یک تمایز جدی و نظریه پردازی عمیق انسان اسلامی می‌خواهد و باید با دقت آن دسته مواردی که می‌شود درون چارچوب اسلامی استحاله و بکار گرفته شود، باید تصرف شود و باید دقت کرد مبادا ما بطرف ترکیب گری و غرب‌گزینی برویم. این متن، بخشی از مصاحبه اخیر حاج آقای کشوری است که درباره همین موضوع با خبرگزاری مهر بوده است: روایت العلم سلطان بسیار مورد تأکید رهبر انقلاب است و البته ظاهراً بسیار یادآور این گزاره مشهور علم مدرن است که بیکن گفت: علم قدرت است! از معدود افرادی که تلاش کرده است تا علاوه بر تبیین صحت صدور این روایت فهم اسلامی از این مفهوم را تبیین کند، حجت الاسلام علی کشوری است. اما پیشنهاد این حقیر برای اصلاح تفسیر غربی از سلطان این است که حقیقت قرآنی آن را بررسی کنیم و می‌بینیم که این واژه فقط در غلبه نظامی و فیزیکی استعمال نشده است. سلطان گاهی در رابطه خدا بر بنده است و گاهی بنده بر بنده و مفهوماً هم می‌تواند بنده بر خدا باشد. وقتی سلطان را هر نوع عامل اختیار و آزادی بدانیم آن وقت علم هم هر نوع عامل آزادی و آزادگی در ملک و ملکوت و در روابط انسانی و غیرانسانی با خدا و غیرخداست، نه فقط برای غلبه بر دشمن انسانی. از طرف دیگر علم یافتنی است نه ساختنی؛ این یکی دیگر از تفاوت‌های مهم علم در قرآن با علم در اندیشه مدرن است. علم نور است و

خداوند آن را در قلب هر کس بخواهد می اندازد و سلطان یک اختیار و آزادی عمل در امور معنوی، سیاسی و نظامی است که خدا به انسان از طریق علم عطا می کند. متن کامل مصاحبه در خبرگزاری مهر: mehrnews.com/xRV۵q

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: هر چه هست نباید آن سخن مقام معظم انقلاب را نادیده گرفت که می فرمایند ما از شاگردی ابایی نداریم. آری! وقتی در اقیانوس توحیدی اسلامی قرار گرفتیم روده‌های گل آلود را می پذیریم و آلودگی‌های آنها را فرو می نشانیم و آن علم را از آن خود می کنیم. اینجاست که سخت نیاز به توحیدی داریم که آن توحید، توحید عرفانی است. موفق باشید